

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

*****

Nyitár sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Tobbszöri hirdetés-
nél árengedmény

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A holnap asszonya.

Irta Mellerné Miskolczi Eugénia.

Mi magyarok igen büszkék vagyunk ezer éves alkotmányunkra, melynek eredetét a vérszerződésig tudjuk visszavezetni ennek alapján arisztokratáknak érezzük magunkat az európai népek között. Szabadság tisztelők és szabadságvédők vagyunk és jogainkra igen-igen féltékenyek. Segítettük, bátorítottuk, más nemzet szabadságharcát és önérzetünkben nem fogadtunk el leckét másoktól. Tudjuk, hogy még nincs minden magyar embernek teljes politikai joga, de hisszük, hogy belátható időn belül elérjük ezt is és a különböző politikai pártok közt szinte csak arra az időpontra nézve különböznek a vélemények, amelyben e jogkiterjesztést életbe kívánják léptetni.

Sajnos, a magyar asszony jogegyenlőségének szükségére nézve nem oly megértő a köztudat, mint azt a magyar nő multjával és jelenével bőségesen kiérdemelte. A „lovagias“ magyar ember „megbecsüli“ asszonyát, de sohasem ismerte el önmagával egyenrangúnak, egyenlő értékűnek. Az asszony másodrangú ember, „ura“ után lépked az uton és sokhelyen csak utána és fiai után nyul az ételhez. A művelt osztály férfai csupán szórakozásaiban keresi a nő társaságát. Az országban pedig a karzattal kell beérnie.

A közhit szerint az asszony maga sem kíván jobb sorsot, teljesen meg van elégedve helyzetével. Hogy ez nem áll, kitűnik azokból a régi okmányokból, amelyek bizonyítják, hogy a régi magyar asszony — holott 1848. előtt a maiánál több joggal rendelkezett: követet küldhetett az országgyűlésbe és Kossuth Lajos is egy asszony követe gyanánt került oda — teljes önérzettel követelte jogainak kiterjesztését. Ma, mikor a mindkét nemre kiterjedő iskolakötelezettség lehetővé tette értelmessége fejlesztését, mikor a gazdasági fejlődés, a háziipar legtöbb ágának gyáriparra fejlődése sok százezer asszonyt szállított ki otthonából, a magyar nő önérzete fokozódott és tudatossá vált. A háborús kor izzó levegője gyors hajlásra kényszerítette a magyar nő gazdasági önállóságának zsenge növényét és bármily kevéssé örvendetes e fejlődés okozója és hirtelen menete: evvel most már számolnia kell mindenkinek, feministának és a feminizmus ellenségének egyaránt. A háboru készületlenül kényszerítette bele a nőt mindenféle munkakörbe, mert fenn kellett tartania önmagát, családját és a nemzet gaz-

dasági életét. A közgazdaság fontos tényezőjévé lett, de minden lépésnél, minden munkájában belebotlik egy súlyos akadályba: saját politikai jogtalanságába.

Számtalanszor állott eddig szakképzetség nélkül munkába, most pedig arra ébred, hogy a kiképzés lehetőségét elzárták előle csaknem mindenütt, ahol jól fizetett munkához vezet. Az állam az iskolákra szánt amugy is csekély összegnek csupán kis töredékét költi leányiskolákra, a legtöbb szakiskola: gazdasági, erdészeti, bányászati akadémiák, felső ipariskolák, a kertészeti tanintézet, a vidéki gimnáziumok, az egyetem jogi fakultásai stb. csupán fiunövendékeket fogadnak be. Kizárják a nőket a szakképzésből még a szakszervezetek is, teljesen érthetetlen, megfoghatatlan elvek szerint, még a legősibb női foglalkozásból is, mint pl. a cukrászipar szakmunkájából. Szakképzetség híján pedig természetesen rosszabb díjazással kell beérniük, a munkaadók pedig sietnek ezt kiaknázni a férfiak és a csekélyszámú jó kiképzést nyert nő kárára.

Ezeket a mindenkit sújtó gazdasági bajokon csak törvényhozási uton lehet segíteni, hogy ez megtörténjék, azt a nők csak akkor fogják kivárhatni, ha választójoguk lesz. Csak ennek segítségével érhetik el, hogy minden iskolát megnyissanak a nők előtt és hogy az az elv érvényesüljön törvény útján: a munkát értéke szerint és nem ahhoz képest kell díjazni, hogy nő vagy férfi végezte e?

Magyarországon régebben a nő magánjogi helyzete jobb volt, mint más országokban, másutt nem rendelkezett a férjes asszony saját vagyona és keresete fölött, nem ismerték a házastársak közszereményét, az özvegyi jog sem volt annyira méltányos, mint nálunk. Annál sajnálatosabb, hogy míg külföldön állandóan javult a nő magánjogi helyzete, nálunk nem haladt a korrallal, nem módosult a gazdasági viszonyok változásával. Már másfél évtized óta dolgoznak törvénytudósaink egy új polgári törvénykönyv tervezetével, ebből azt a reményt meríthetjük, hogy ismét visszahelyezik a magyar nőt régi magánjogi helyzetébe, amelyben az európai nők közt legbecsültebb, legméltányosabb helyzetű volt: hittük, hogy ebben a törvénykönyvben, amely megveti a magyar nő jövőbeli helyzetének alapjait, törvényalkotóink figyelembe veszik e modern törvényhozás tanulságait. Keservesen csalódtunk. A tervezet szerint a feleségnek jövőben is parancsol az ura, övé a „döntő“ szó a családi

ügyekben. A nő változott gazdasági helyzetét csak annyiban veszi tudomásul a törvényjavaslat, amennyiben háromszoros kötelességgel terheli meg, a házi rendszertartása mellett szükség esetén köteles férjét munkájában támogatni, sőt önállóan is keresni.

Még ezen a tervezeten is rontott a képviselőház jogi bizottsága amely teljesen semmibe vette a nők kívánságait. E bizottság eljárása azt a korántsem örvendetes, de megdönthetetlen meggyőződést szolgáltatja a magyar nőnek, hogy nincsenek a törvényhozásban jogainak szószólói, védői és nem lesznek addig, míg önmagának nem lesz beleszólása a törvényhozásba.

A háboru okozta élelmezési nehézségek kétségtelenül bebizonyították, hogy a férfiak képtelenek közmegelegedésre elintézni ezt a mindennél fontosabb ügyet. A fogyasztók és a fogyasztási cikkek felhasználó házi asszonyok kívánságait a vámpolitikai kérdések elintézésében sem vették addig sohasem tekintetbe a kormányok, mert hiszen a nők nem választók és így nem gyakorolhatnak befolyást a kormányok sorsára.

Magyarországon, a gyermekvédelem klasszikus hazájában is megtűri a férfi-kormányzat, hogy fejletlen gyermekeket rogyásig fogjanak be gyári üzemek munkájába. Az anya pedig politikai jogok híján nem védheti meg a saját testéből való testet, saját szíve vérért.

Serényen szervezik most a közegészségügyet, talán kezdik belátni, mily végzetes tévedést követett el az államhatalom, mikor nem csak kizárta a nő közreműködését az államügyekből, felhasználatlanul hagyva nagy morális értékeket, de teljesen elhanyagolta a nő gazdasági helyzetének biztosítását, képességeinek érvényesítését, holott ez lett volna az a szilárd talaj, amelyen egészséges nemzedékek jövője megalapozható. Csak a nő gazdasági helyzetének biztosításával, képességeinek érvényesülésével juthatunk arra a tisztább erkölcsi alapra, amely az egészséges új nemzedék nélkülözhetetlen előfeltétele. A férfi felelősség nélküli, korlátolatlan nemi élete, a nő lealacsonyítása merő élvezeti cikké, az alkohol korlátlan fogyasztásának lehetősége „hetediziglen“ megrontják az ártatlan jövő nemzedékeket és fölötte sürgőssé teszik, hogy a törvényalkotásból kivegyék részüket az értelmes, öntudatos nők, korunk nemi életének Augias-istállóját csak az ő közreműködésükkel lehet megtisztítani. Csakis

oly országokban, ahol a nők teljesen egyenjogú választópolgárok, sikerült megalkotni azokat a törvényeket, amelyek valóban emberekhez méltó társadalmi viszonyokat teremtetek, az alkohol fogyasztás tilalmát, munkabér minimumok és munkaidő törvényes szabályozását a leányok védelmi korának fölemelését, fertőző nemi betegségének szigorú megtorlását stb.

Hogy megkezdhessék a társadalmi helyzet javításának korszakalkotó nagy munkáját, a nőknek türelmetlenül sürgetniök kell azt a szerszámot, amelynek segítségével ez a munka elvégezhető: a választójogot. Ha a világ minden táján minden asszony egyöntetűen és egyértelműen fog munkához, megtudják teremteni azt a világot, amelyben élni érdemes, amelynek benépesítését örömmel vállalhatják, amelyben az emberek nem düljék fel egymás békéjéért, boldogságát, nyugalmát.

Az alispán a közellátásért.

Somogyi Béla es. és kir. kamarás alispán következő rendeletet bocsátotta ki:

Belügyminiszter urnak az 1750 1916. M. E. rendelet 5 §. második bekezdése értelmében adott 55667sz. felhatalmazása alapján megengedem, hogy az alább megnevezett községek az alább jelzett területeken is megvásárolhassák háztartási gabonaszükségletüket a lakóhely szerint illetékes községi elöljáróság által kiállított vásárlási igazolvány alapján:

1. Ipolyság község lakosai az ipolysági járás egész területén.

2. Szob, Nagymaros, Zebegény, Mária-nosztra Kőspallag és Ipolydamásd községek a vámosmikolai járás egész területén valamint Ipolyszalka, Letkés, Garamkövesd és Szokolya községek területén.

3. A szentantali körhöz tartozó községek a korponai járás egész területén.

4. A hegybányai körhöz tartozó községek és Bakabánya község a báti járás egész területén.

Jelen rendelkezésem az érdekelt községekben azonnal közhírré teendő.

Az élő sertés rekvirálható.

Az új sertésmaximálási rendelet teljesen változott viszonyok elé állította az egész sertésüzletet. A rendelet hibáit a gyakorlatnak kell majd eliminálni. Általában az érdekelt-ség már belenyugodott a rendeletszülte új helyzetbe s termelő és kereskedő egyaránt komoly igyekezettel próbál a rendelet keretein belül mozogni s a maximális árakat betartani.

Bár a sertésforgalom csak a legnagyobb nehézséggel tud visszazökkenni régi kerékvágásába, s a sertések beszerzése ma még igen nagy bajjal jár, sokkal jelentékenyebb aggodalmuk van az érdekeltnek. Nevezetesen, hogy miként fog alakulni az új hizlalási kampány, lesz-e kukorica elegendő, takarmányműt kapnak-e majd a hizlalók, s hogyan lesz biztosítható a fogyasztó közönség hus- és zsirszükséglete.

A kormánynak 2369. számú rendelete, mely az ipari üzemek gabonabeszerzéséről intézkedik és alig néhány nap előtt jelent meg, némi bepillantást enged a kormány jövő hizlalási terveibe. A rendelet szerint ugyanis a kereskedelmi minisztérium bizonyos külön föltételek megállapítása mellett ad majd tengerit és árpát a hizlalóknak.

Hogy mik ezek a külön föltételek, azzal a hizlaló érdekeltség már tisztában van. A kor-

mány maximális áron tengerit és árpát bocsájt a hizlalók rendelkezésére, ezzel egyidejűleg azonban lekötött közszükségleti célokra a kiutaványozott takarmánnyal kihizlalandó sertéseket. E kétségkívül nagyarányú és jó eredménnyel kecsegtető közlelmzési akciónak, melyet a múlt évben már proponált a kormánynak a hizlalók érdekképviselője, az lesz a következménye, hogy a kukorica oda kerül, ahol arra szükség van, a hizlalók elegendő takarmánnyal fognak rendelkezni, a fogyasztópiac hus- és zsirellátása pedig biztosítva lesz. Az akció részletei még nincsenek teljesen kidolgozva, de annak meg történte már csak rövid idő kérdése.

Hogy a kormány egységes irányt akar adni a serteshizlalásnak és a lakosság zsirellátásának, bizonyítja legjobban a békéscsabai példa. A kormány Békéscsaba alispánja, illetőleg a csabai főszolgabíró útján lefoglalta a Békéscsabai Serteshizlaló részvénytársaságnak mintegy négyezer darabból álló sertésállományát és jelentéstételre hívta fel az alispánt, hogy Békéscsaba közellátására hány darab sertés szükséges. Ugy látszik tehát, a kormány a sertések rekquirálásától sem riad vissza, csak hogy a közlelmzés zavartalan menetét biztosíthassa.

A h é t r ő l .

augusztus 11.

Elhanyagolt katonai sírok.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület, mint már jelentettük, fölvetette azt a kegyelet-es eszmét, hogy a harctéren megsebesült, az ipolysági közkórházban ápolott, és az ipolysági temetőben eltemetett hős katonák ideiglenes sírjait, melyek már horpadoznak, s az idők vízontagságai folytán jeltelenné és felismerhetelenné válnak, a korai enyészettől megmentésük. Az eszme ébrentartásáról és a szükséges adományok gyűjtésére a „Honti Lapokat” kérte fel.

Az eszme keresztülvitelét úgy gondolnók, hogy a sírok egy egyszerű, de izléses ráccsal lennének bekerítendők, és a sírhelyek fölé egy maradó gránitemléket, a hősök neveinek rávésésével állítanánk. Erre az emlékre néhány száz korona volna szükséges, mit közadakozásból kell összehoznunk.

Kérjük tehát mindazokat, kiknek meleg szívéhez oda férközik ez a bánatos szép eszme, hogy ismerőseik körében gyűjtést indítsanak és bármily csekély adományaikat lapunknak küldjék be. Az adományokat nyilvánosan nyugtázni fogjuk.

Az adakozást a H. G. E. 35 koronás adományával nyitotta meg. Pálfi Péter vármegyei kir. tanfelügyelője, ki szintén büszke fájdalommal gyászolja a hazáért a harctéren hősi halált halt fiát, nemes szívvvel állott az eszme szolgálatába és meggyezerte gyűjtést indított. A gyűjtés eddigi eredménye ként máris 100 koronát küldött be hozzánk.

Gyűjtéseink eredménye a mai napig a következő:

H. G. E.	35 K
N. N.	7 K
Somogyi Albert Budapest	15 K
Pálfi Péter eddigi gyűjtése:	
Pálfi Péter Ipolyság	10 K 51 f.
Hercsuth Kálmán Ipolyság	3 K
Antal Erzsébet Ipolyság	2 K
Ujj György Ipolyság	2 K
Schiller Irma Ipolyság	10 K
Beőreöndy Irma Ipolyság	5 K
Kovács Pál Gyerk	8 K
Polgár Ignác Ipolyság	5 K
Gálósi Sománé Ipolyság	2 K
Zmeskall György Ipolyság	10 K
Sirchichné Takáts Ida Ipolyság	2 K
Nagy Jenő Nagybörzsöny	30 K 49 f.
Popper Mór Ipolyság	10 K

összesen 157 K

— A főispán Selmecbányán. Draskóci és jordanföldi Ivánka István főispán: e hó 8 án Selmecbányára utazott, ahol elnökölt a testvértörvényhatóság az napi rendes havi közgyűlésén és a közigazgatási bizottság másnapi ülésén. A főispán e hó 9-én a délután korponai vonattal érkezett haza székhelyére.

— Egy ezüstérmes zászlós előléptetése. Salkovszky Imre okieveles mérnököt, Salkovszky Ferenc vármegyei főügyész fiát, a cs. és kir. 9 tábori tüzérezred zászlósát kit nemrég olasz repülőgép bravuros felvéseért az I. osztályu ezüst vilézéségi éremmel tüntettek ki — a király 1915. szeptember elsejéig visszamenő ranggal hadnaggyá nevezte ki.

— Geológiai felvételek Hontban. A földmívelésügyi m. kir. miniszter értesítette vármegyénk alispánját, hogy vármegyékben legközelebb országos geológiai felvételeket fognak megejteni. E munkálatoknál Nagy Lajos dr. igazgató, Asztágh Tamás aligazgató, Vitális István dr. főiskolai és Voószky Jenő középiskolai tanár, mint a m. kir. föltani intézet tisztviselői fognak működni.

— Az aratás befejezése. Somogyi Béla es. és kir. kamarás alispán megyénk közigazgatási bizottságának e hó 7-én tartott ülésében örömmel jelentette, hogy vármegyénkben az aratást — az északi részek kivételével, hol még jelenleg fojyamatban van, — a rendelkezésre bocsátott katonai munkásoktagok és foglyok segítségével minden nagyobb baj nélkül nagyrésztben szerencsésen befejezték. A hordás, és cséplés fojyamatban van.

— A pénzügyigazgatás köréből. A pénzügyi m. kir. miniszter Gergely Imre dr. ipolysági pénzügyigazgatósági fogalmazó gyakornokot a szombat-helyi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— A pénzügyi m. kir. miniszter Rimele Sándor selmecbányai, jelenleg az ipolysági m. kir. adóhivatalhoz beosztott m. kir. adótitket adóhivatali főtitkára nevezte ki.

— A közalkalmazottak gyermekeiért. A hivatalos lap vasárnap száma miniszteri rendeletet közöl az állami alkalmazottak gyermekeinek nevelését előmozdító segítségéről. A nevelési segítségnek három fajtája van. Az évi pénzbeli segítség adományozása (ösztondíj); az alkalmazott gyermekeinek elhelyezése valamely tanintézettel kapcsolatos vagy önálló (tanintézettel nem kapcsolatos) nevelőintézetben (ingyenes nevelőintézeti hely); gondoskodás az alkalmazott gyermekeknek ipari vagy kereskedő pályára való gyakorlati kiképzéséről (gyakorlati ipari és kereskedelmi kiképzés). A gyakorlati ipari és kereskedelmi kiképzés esetében az alkalmazott gyermeke gondosan kiválasztott iparosnál vagy kereskedőnél, szakszerű felügyelet alatt, szabályszerű tanszerződés mellett tanoncként nyeri gyakorlati kiképzését; elhelyezéséről és ellátásáról pedig, állandó felügyelet alatt, rendszerint tanoncotthonban (nevelőintézetben), kivételesen valamely megbízható családnál vagy a képzésével megbízott iparosnál vagy kereskedőnél történik gondoskodás. Ezenkívül részletesen intézkedik a miniszterium a nevelési segítség elsőbbségét adó vagy a segítséget kísérő körülményekről. Az ösztondíjak fokozatai tisztviselő gyermekénél: évi ötszázkorona középfoku, évi hétszázkorona felsőbb iskola látogatása esetében. A miniszterelnök a nevelési segítség adományozásának és az ezzel kapcsolatos s a rendeletben egyenként megjelölt igazgatási teendőknél ellátására a miniszterelnökségben adományozó bizottságot létesít. A bizottság a miniszterelnök által kinevezett elnökből és előadóból, a Budapesten székelő miniszterek és a legfőbb állami számvevőszék elnökeinek egy-egy megbízottjából s az állami alkalmazottak a miniszterium által kijelölt három országos egyesületének három-három kiküldöttjéből áll. Ezeket a nevelési segítségeket minden év augusztus havában utalványozzák ki.

— **Hír orosz fogságból.** Reisz Sándor a Lengyel-szálló főpincérje moszkvai bélyegzővel levelet írt, hogy fogságba került és tovább szállítják. Fogságba kerüléséről Blum Arnold ipolysági üvegkereskedő, ki jelenleg Budapesten kórházban fekszik, írja, hogy mikor Reisz Sándor látta, hogy körül vannak véve, néki Blumnak, ki a front mögött volt, telefonált, hogy értesitse családját, hogy fogságba került, mivel körül vannak véve és már menekülni nem tudnak. Egyiket, ki megszökné akart, azt az oroszok lelőtték.

— **Mucska** István ipolysági szabó Kiewből írja, hogy július 4-én fogságba került és onnan tovább viszik.

— **A távirati díjak felemelése.** A magyar kereskedelmi minisztériummal történt megállapodás folytán a Magyarországgal való távirati forgalom díjszabását ez év augusztus 15-től kezdve felemlik. A magyarországi távirati forgalomban ez időponttól kezdve a következő díjak lesznek érvényben: Közösleges táviratok *szavanként nyolc fillér, a legkisebb díj táviratonként egy korona.* Sajtótáviratok 4 fillér szavanként. A legkisebb díj táviratonként egy korona, általános táviratok: az első 500 megtáviratozandó szóért 15 korona, minden további megkezdett 100 szóért 3 korona.

A vaspénz.

— *Egy vasam sincs — mondották busan az emberek és az, a minék nem létét gyászolták, minden más volt, csak éppen az nem, a mit mondottak.*

Mert pénzt csináltak papirosból, aranyból, ezüstből, nikkelből, rézből, bronzból, csak éppen vasból nem csináltak.

Most aztán ez a derék, hűséges, hasznos kemény anyag is megjelenik a csereértékek színpadán, még pedig előkelőbb szerepben, mint a milyen jutott neki amikor még csak frázis volt és nem valóság.

A nem levő vas ugyanis az utolsó krajcár szímboluma volt, a valóságos vas azonban egy hatost reprezentál. Ha tehát ma valakinek nincs egy vasa sem, annak még mindig lehet — kilenc krajcárja

— **Vármegyénk állatforgalma.** A közzétett hivatalos kimutatás szerint az elmúlt első felévben a vármegye területén lévő kilenc állatrakodó állomáson összesen elszállítottak 1390 drb. szarvasmarhát, 19 drb. lovat, 40 juhot, 591 drb. sertést. Végösszegeben 2040 drb. állatot, 2578 drb. kevesebb mint az év első felében, amennyiben akkor 4618 drb. állatot szállítottak el.

— **Halálozás.** Csöglyey Franciska Ipolyszécs-nkén 50 éves korában elhunyt. Az elhunytban Csöglyey Kálmán ipolyszécsénykei plebános nővérét gyászolja.

— **Száder Géza** közigazgatási napidíjas hosszas szenvedés után e hó 10-én 21 éves korában meghalt Ipolyságban. Temetése e hó 12-én délután 3 órakor lesz.

— **Csemege kukorica** naponta friss törésű, kapható Kanyó Antal Baross-utcai házában.

— **Állatbetegséggel fertőzött községek.** A vármegyei főállatorvosi legutóbbi jelentés szerint a hivatalból jelentendő ragadós állati betegségek közül megállapítást nyert: *Lépfene* Ipolynyék, Ipolyvisk, Lontó. *vesztség* Tészér *ragadós száj és körömfájás* Szuhány, Litva, Csákóe, Lászlód, Bozók, Alsólegénd, Szénavár, F. és A. Dacsólam, Alsópalojta, Garamkövesd, Ipolyszakállos *sertésvész* Szénavár, Ipolyvisk, Márianosztra *sercegőüszök* Felsőbaka és *baromfikolera* Felsőzsember, Vámosmikola községben. Megszüntették a zárlatot: Lórüh miatt Bori, Bakabánya, Alsózsember *sertésvész* miatt Bati, Kiskereskény lépfene miatt Berencsfalu *sercegőüszök* miatt Berencsfalu és ragadós száj és körömfájás miatt Ipolyvece községben.

— **Az új iskolai év.** Jankovich Béla dr. kultuszminiszter leiratot intézett a vármegyék közigazgatási bizottságaihoz az új iskolaév megnyitására vonatkozóan. A múlt évi miniszteri utasítás az iskolabajlás kötelezettségének korlátozására és a szor-

galmi idő megállapítására nézve az 1916-17-iki tanítási évre is érvényben marad. A miniszteri leirat szerint az elemi népiskolák I-III. osztályait már szeptember elején meg kell nyitni és a tankötelesek június v. géig tartoznak iskolába járni. A tulnyomóan mezőgazdasági népességű községben a III. osztályt csak október 1-én kell megnyitni és április 30-án be lehet ismét zárni. Az V. és VI. osztály növendékei, valamint az ismétlő-iskolások csupán november 15-től április 15-ig kötelesek iskolába járni. A legújabb miniszteri utasítás elrendeli az 1916-17. tanévre a tankötelesek összejárását az egész ország területén, a főváros kivételével, hogy a népiskolákban elejét vegye a gyakori iskolakerüléseknek. Az összejárás november hó második felében tartandó meg.

— **Egy eddig lenézett növény.** A csalánra hívja föl a lakosság figyelmét a kormány. Ugyanis a földművelésügyi miniszter intézkedett a fonóipari célokra alkalmas rostot adó csalánról a polgári lakosság által való gyűjtése iránt. A vadon található csalánkórót fonóipari célokra akkor kell levágni, amikor az már teljesen virágjában van, de még nem kötött magot, ez az időpont nálunk augusztus hónapra esik. A községi lakosok által gyűjtött kisebb mennyiségeket a községként kijelölt bizalmiférfi veszi át és gondoskodik a katonai parancsnokságok által való elszállításáról. Egész vasuti kocsirományt a gyűjtők közvetlenül a kijelölt kikészítő gyárakba küldhetik, a katonai állomásparancsnokságoktól kérhető katonai fuvarlevéllel. A kellően száraz csalánkóróért (amelyet dróttal átkötni nem szabad), a kicsinyben gyűjtők 100 kg-ként 6 koronát, a bizalmiférfi 2 koronát kap, ugyanennyit, vagyis összesen 8 koronát kapnak a nagyban gyűjtők. Felvilágosítást ad a m. kir. Kender, és Lentermelési Szakintézet Budapest, Fehérvári ut 30.

— **Adomány Glázer József** ipolysági vendéglős egy a községi bíróság előtt folyó perben javára megítélt 15 korona összeget az Erzsébet királyné árvaház alapjára adományozott, melyet az előjáróság küldött el rendeltetési helyére.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **Vasárnapi Ujság** augusztus 16-iki száma megmutatja harctéri képeivel, hogy még ma a háboru harmadik évében is lehet új és egyre érdekesebb dolgokat kiemelni a háboru roppant anyagából: az összes harcterekről közölt képek mindegyike ritka érdekesség. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Alisz és Walter Bloem regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: cikk a háboru veszteségeiről s a rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 5 kor. Világkrónikával együtt 6 kor. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb újság a magyar nép számára. Félévre 2 korona 40 fillér.

(*) **Az Ország-Világ** 1916 évi 31. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Haugh Béla Végre mégis, regény Várad Antal Arankának, Schmidt Mária: Fel Bécsbe! Böszörmény Zoltán Podlupkáné születésnapja Parai Bertalan: Hit, Markó Miklós: Pintér Pál halála, stb. Rendes rovatok Színház, Művészet, Irodalom, Zene, Hírek, Közgazdaság, Sport, Lóverseny, Sakk stb. — Képek A csernovitzi püspöki rezidencia, Temetés Besszarábiában, Károly Ferenc József trónörökös és vezérkara, A Belgrádi Hírek nyomdájának személyzete Haditengerészetünk egyik megfigyelőhelye Durazzonán, Vízirepülőgépek a pólai hadikikötőben, Bucszás az elesett bajtárstól, Károly Ferenc József trónörökös hadiszállása és lakóhelye a fronton három kép. Fogorvosi műterem a fronton Vezérkar tiszték készülő fedezékekben, stb. Az Ország-Világ előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 50 fillér. Kiadóhivatal: Budapest V. ker., Hold-utca 7. szám.

(*) **Két hajó csodálatos kalandja.** Már a háboru elején is óriási feltűnést keltettek az Emdennek hőstettei a keletázsiai és indiai vizeken. Minden üldöztetés ellenére is hóna-

pokon át réme volt ellenségeinknek és merészségével, ügyességével mérhetetlen kárt okozott nekik, míg végül egy nagy angol páncélosal folytatott aránytalan küzdelemben a Szumatrától délre fekvő Keeling szigetek táján elsüllyedt. Közben azonban egy 40-50 emberből álló különítmény szétrombolta itt Angliának utolsó táviró összeköttetését Ausztráliával. Ez a partraszálló szakasz Mücke sorhajóhadnagy vezetése mellett egy alig tengerképes, kizsákmányolt vitorlászajón, az Ayeshán, majd egy kis Lloydgőzösnön az angol blokádvonalat áttörve, ezer veszély között eljutott az Indiai Óceánon át a Vöröstengerbe. Innen részben vitorlás csónakokon a tengeren folytatták kalandos útjukat, részben a hasonlóan vészterhes arábiai sivatagon át sikerült Törökországba jutniuk, miközben az angoloktól felbérlet vad beduinhordákkal több napon át tartó heves ütközetbe is kellett bocsátkozniuk. Hőstettekben és a legváltozatosabb kalandokban ebben a háboruban is páratlanul gazdag az Emden—Aysha útja. Szerencse, hogy ezeket a történelem számára olyan író jegyezte fel, mint Mücke, az Aysha parancsnoka, aki élményeit és tetteit egy nagy íróhoz méltó művészettel tudja előadni. Nem száraz, többé-kevésbé muló értékű riport ez a két könyv, hanem minden időkre szóló gyönyörű regény, teli finom humorral, költői leírásokkal, meglepő fordulatokkal. Nincs az a Verne-regény, mely vele versenyre kelthetne, mert ezekben is sok az ismeretterjesztő részlet, e lélekemelő lendület s mindez nem mese, hanem élő valóság, sőt történelem. A haditengerészeti életnek, a sivalag vízontagságainak élvezetes leírása Gáspár Ferenc tollára emlékeztet. Ez a regényszerűség és a művészeti köntös az, ami ezt a két könyvet eddig is oly keresetté tette (5 millió példány fogyott el néhány hét alatt) s ami kiemeli a közönséges hadi irodalomból és hisszük, hogy klasszikussá fogja tenni. Mások is irtak az Emden—Aysha hőstetteiről. Hasonló kalandokon átesett tengerészek újabbban Mücke módszere szerint írják meg riportjaikat, de a mester stílusának eleveenségét egyik sem tudja megközelíteni. Mückének végig érdekfeszítő előadása utólérhetetlen, s a milyen mohón ma, a világháboru izgalmi közepette elkapkodták fiatalok és felnőttek, hölgyek és férfiak egyaránt, olyan érdeklődéssel és élvezettel fogják olvasni ezután is nemzedékről, nemzedékre. Az „Emden“-nek, valamint az „Ayeshá“-nak ára 2 korona 40 fillér. Kapható és megrendelhető a kiadónál Rózsavölgyi és tsinál cs. kir. udvari zenemű és könyvkereskedőnél Budapest, IV. Szervitater 5.

(*) **Az Érdekes Ujság**, legújabb száma nagy sereg aktuális képpel és gazdag tartalommal jelent meg. Romania döntő óráiban bemutatja a lap azokat a fejeket, akiket a háboru vagy béke sor-a elfordul! Ferdinánd román királyt, Bratianu miniszterelnököt és Take Jonescut a ruszofilek vezérét Itt találjuk aztán a baltimorei kikötőből elindult Deutschlandot, melynek bátor útját lesi most a világ, a trónörökös lakását az olasz fronton, Vilmos császár látogatását a nyugati harctéren, Bárczy polgármestert az Isonzónán, Kaiser hadnagyot, a Monte Interrotto hőstét stb. Első illusztrált cikke a mi hős cirkálónk-ról, a Novaráról való, gyönyörű mélynyomású képek számolnak be aztán a különböző harcterekről, egy kedves fölvétele pedig Biró Mihály festőművészt ábrázolja egy olasz ház falára röntgönözött Cadorna karikatúráival. Az Érdekes Ujság friss száma közli a 300 koronás békehimnusz nyertesének, Havas Gyulának, arcképét

**Földmivesiskolát végzett
gazdatiszt vagy ispán
kerestetik felvidéki gazda-
ságba, október 1-i belépésre.
Cím a kiadóhivatalban.**

1-3

Fedák cipőkrém

**1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA**

Nagyszerűen bevált a harctéren küsdőknel és
altalában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-,
mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. kapszici
compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K -80, 140, 2-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvet-
lenül az „Arany országhoz” címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárban,
Prága I, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

Kéturi családból való felső
osztályu gimnazistát
teljes ellátásra
elvéllal uri család.
Cim a kiadóban.

ORVOSOK
ajánlják, mint legalkalmasabb köhö-
gési szernek

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyáskódás,
szamárhurut, katarus, .
nyakfájás ellen, továbbá
meghüléselleni megóvásra,
azért üdvözl minden harcossal!

6100 bizonyítvány orvosoktól és
magányosoktól bizonyítéka
a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt
Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Gyógyi viz megint kapható!

**Friss töltés kapható minden pénteken
a forrásnál a depotban és minden nap
Királyfián a kastélyban.**

5-13

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

**Gép-, henger- és autóolajat
gépzsiradékot, kocsikenőcsöt**

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat
szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT ÉS TÁRSA
disznózsír szalonna- és olajnagykereskedők
Budapest, IX., Rentes u. 17 Sürögnyeim: WEISSEFETT Budapest.
Interurban telefon: József 14-50.

5-10

férfiak!

Kivétel nélkül
minden
fajta tetűt telje-
sen kipusztít a

**Szanítéc
kenőcs**

Nem piszkít,
szaga kellemes

Kapható 1 k ronáért minden
gyógyszertárban, dro ériában.
Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot
utánvéttel küld: Auber gyógytár, Mohacs.

**ŐSZI
VETÉSHEZ**

Corbin magesávázószer változatlan ára-
kon kapható. **Corbin** megóvjja a vető-
magot varjak és egyéb madarak kártevő-
sétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egy-
szerű használati utasítás. Ezerszeresen ki-
próbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olesó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.
Rendeléseket és kérdezősködésekert idejekorán kérünk.